

Political Participation of Citizens in General Election in Pa Daeng Subdistrict, Mueang Phrae District, Phrae Province

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งทั่วไปในตำบลป่าแดง
อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่

Received: Oct 8, 2025

Revised: Oct 30, 2025

Accepted: Nov 3, 2025

Thananan Kumthinkaew (ธนันท์ คุ้มถิ่นแก้ว)*

Phrae Buddhist College, Mahachulalongkornrajavidyalaya University

วิทยาลัยสงฆ์แพร่ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Wandee Khankaew (วันดี ชันแก้ว)

Phrae Buddhist College, Mahachulalongkornrajavidyalaya University

วิทยาลัยสงฆ์แพร่ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

*Corresponding Author Email: peejum@gmail.com

Abstract

This research aims to: 1) study the political participation of citizens in general elections in Pa Daeng Sub-district, Mueang Phrae District, Phrae Province; 2) examine the processes of citizen political participation in general elections; and 3) develop a model of citizen political participation in general elections that is effective and consistent with local context. The study employed mixed methods research consisting of documentary research, quantitative research using questionnaires to collect data from predetermined sample groups, and qualitative research through in-depth interviews and focus group discussions.

Research findings revealed that:

1. The political participation of citizens in Pa Daeng Sub-district was overall at the highest level, consistent with trends in other areas of Thailand that demonstrate political awareness and emphasis on the electoral process.
2. The processes of citizen political participation take various forms, including following news, campaigning, and running for election. Factors affecting participation include education level, income, age, and access to elections.
3. Guidelines for developing effective political participation models consist of organizing meetings and public forums, promoting political education, and utilizing technology and modern

media to increase information access and create quality participation. These developments must consider promoting information access, creating channels for expressing opinions, and participating in decision-making for sustainable development.

Keywords: Political; participation; General elections

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งทั่วไปในตำบลป่าแดง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ 2) เพื่อศึกษากระบวนการการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งทั่วไป และ 3) เพื่อพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งทั่วไปให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับบริบทพื้นที่ การศึกษาใช้วิธีวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ประกอบด้วย การวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผ่านการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และการประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group)

ผลการวิจัยพบว่า

1. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในตำบลป่าแดงโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับแนวโน้มในพื้นที่อื่นๆ ของประเทศไทยที่แสดงให้เห็นถึงความตื่นตัวทางการเมืองและการให้ความสำคัญกับกระบวนการเลือกตั้ง
2. กระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนมีหลากหลายรูปแบบ ได้แก่ การติดตามข่าวสาร การรณรงค์ และการลงสมัครรับเลือกตั้ง โดยปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม ได้แก่ ระดับการศึกษา รายได้ อายุ และการเข้าถึงการเลือกตั้ง และ
3. แนวทางการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย การจัดเวทีประชุมและเวทีสาธารณะ การส่งเสริมการศึกษาทางการเมือง และการใช้เทคโนโลยีและสื่อสมัยใหม่เพื่อเพิ่มการเข้าถึงข้อมูลและสร้างการมีส่วนร่วมที่มีคุณภาพ การพัฒนาเหล่านี้จำเป็นต้องคำนึงถึงการส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูล การสร้างช่องทางแสดงความคิดเห็น และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

คำสำคัญ: การเมือง; การมีส่วนร่วม; การเลือกตั้งทั่วไป

บทนำ

นับตั้งแต่ประเทศไทยเปลี่ยนแปลงการปกครองมีปัญหาด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนจนอาจกล่าวได้ว่า ประชาธิปไตยของไทยนั้นล้มลุกคลุกคลานมาเกือบตลอด นิสิตนักศึกษา

เป็นปัญญาชนเป็นกำลังสำคัญของชาติทางการเมืองที่มีต่อการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยโดยการเลือกตั้งทั้งในปัจจุบันและอนาคต การเมืองการปกครองที่ใช้สิทธิออกเสียงที่มาจากประชาชน เป็นเรื่องสำคัญที่สุดเพราะเป็นเรื่องของอำนาจที่จัดสรรประโยชน์ใหม่ในสังคม (โกวิท วงศ์สุววัฒน์, 2549: 16) รัฐธรรมนูญ ฉบับปัจจุบัน พุทธศักราช 2560 ฉบับปัจจุบันรับรองสิทธิของประชาชนไว้มากมายมีการกำหนดช่องทางที่ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมโดยการใช้สิทธิทางตรง ยังกำหนดให้รัฐมีหน้าที่ต้องเปิดรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

เมื่อวันที่ 6 เมษายน 2560 ได้มีผลบังคับใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้กำหนดหลักเกณฑ์การเข้าสู่อำนาจทางการเมืองของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ทั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและจากบัญชีรายชื่อเอาไว้อย่างชัดเจน โดยได้กำหนดรูปแบบการเลือกตั้งระบบใหม่หรือที่เรียกกันสั้น ๆ ว่า “แบบจัดสรรปันส่วนผสม” ตามแบบอย่างของประเทศเยอรมนี โครงสร้างสองสภายุติรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2560 รัฐสภาของประเทศไทยเป็นแบบสองสภา ประกอบด้วย 2 สภา ได้แก่ สภาผู้แทนราษฎร (สภาล่าง) และวุฒิสภา (สภาบน) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้รับเลือกตั้งเข้าสู่สภาผู้แทนราษฎร ในขณะที่สมาชิกวุฒิสภาส่วนใหญ่ได้รับการแต่งตั้งโดยเหลือที่นั่งไม่กี่ที่นั่งสำหรับการเลือกตั้ง กระบวนการเลือกตั้ง ส.ส. สภาผู้แทนราษฎรประกอบด้วยสมาชิก 500 คน ในจำนวนนี้ 400 คนมาจากการเลือกตั้งแบบที่นั่งเดียว และ 100 คนได้รับเลือกจากสัดส่วนการเป็นตัวแทนแบบบัญชีรายชื่อ ระบบการแบ่งส่วนสมาชิกแบบผสมนี้ได้รับการออกแบบมาเพื่อให้แน่ใจว่ามีตัวแทนที่เป็นธรรมจากพรรคการเมืองและภูมิภาคต่างๆ รูปแบบการลงคะแนนเสียงในการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรเป็นข้อบังคับในประเทศไทย ผู้ลงคะแนนเสียงครั้งแรก โดยทั่วไป คือบุคคลที่เพิ่งบรรลุนิติภาวะ โดยมีอายุตั้งแต่ 18 ปีเป็นต้นไปในประเทศไทย หรืออยู่ในช่วงอายุระหว่าง 18-22 ปี ถือสัญชาติไทย ในการเลือกตั้งปี 2566 นี้มีผู้มีสิทธิเลือกตั้งครั้งแรก (First Voter) จำนวน 4,012,803 คน (กรมการปกครอง, 2565) หรือ ร้อยละ 7.67 ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งหมด พฤติกรรมการเลือกตั้งอาจได้รับอิทธิพลจากปัจจัยหลายอย่าง เช่น ภูมิหลังทางการศึกษา การเปิดรับประเด็นทางการเมือง สื่อสังคมออนไลน์ บรรยากาศทางการเมือง และนโยบายของพรรคและผู้สมัครต่าง ๆ นอกเหนือจากนี้บทบาทของ ผู้แทนราษฎรที่ได้รับการเลือกตั้งจะต้องเป็นตัวแทนของผลประโยชน์ของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ออกกฎหมาย กลั่นกรองงานของรัฐบาล และมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายระดับชาติ โดยทั่วไปแล้ว ผู้แทนราษฎร จะถูกคาดหวังให้ลงคะแนนเสียงตามนโยบายหรือมติของพรรคของตน แม้ว่าอาจมีข้อยกเว้นก็ตาม อาจได้รับอิทธิพลจากความต้องการและข้อเรียกร้องจากฐานคะแนนเสียง เช่นเดียวกับการคำนึงถึงผลประโยชน์ของชาติ บรรยากาศทางการเมืองในช่วงเวลาของการเลือกตั้งสามารถมีอิทธิพลอย่างมากต่อพฤติกรรมของทั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและผู้มีสิทธิเลือกตั้งครั้งแรก ปัญหาต่าง ๆ เช่น ประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจ ความไม่สงบในสังคม เรื่องอื้อฉาวเกี่ยวกับการทุจริต และความนิยมของผู้นำทางการเมืองสามารถมีบทบาทในการลงคะแนนเสียงของประชาชน ประเทศไทยเป็นประเทศที่อยู่ผ่านใต้ระบอบประชาธิปไตย มีระบบการปกครองที่อิสระ และขึ้นอยู่กับ

ความยินยอมของประชาชนผ่านการเลือกตั้ง หลักการที่สำคัญของประชาธิปไตย คือ ความเท่าเทียม ธรรมเนียมนระเบียบการปกครองที่โปร่งใส และสิทธิพลเมืองของบุคคล นอกจากนี้ยังมีการส่งเสริม เสรีภาพทางความคิดและการสื่อสารซึ่งเป็นส่วนสำคัญของการสร้างประชาธิปไตยที่มั่นคงและเป็นธรรม

การเลือกตั้งเป็นกิจกรรมทางการเมืองที่สำคัญอย่างหนึ่งของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เพื่อให้ได้มาซึ่งตัวแทนของประชาชนอย่างเป็นทางการ เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนในประเทศได้มีโอกาสเลือกตั้งผู้แทนของตนเองเข้าบริหารประเทศ โดยการยอมรับในเสียงส่วนใหญ่ที่ประชาชนผู้มีสิทธิในการเลือกตั้งมาใช้สิทธิอย่างถูกต้องตามกฎหมายหมาย (โกวิท พวงงาม, 2542: 165) การเลือกตั้งมีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นการแสดงทางด้านสิทธิเสรีภาพความคิดของประชาชนที่ต้องการตัวแทนของตนเองให้มโนนโยบายในการบริหารงานในรูปแบบใด ต้องการให้มีการพัฒนาท้องถิ่นหรือประเทศไปในทิศทางใด และต้องการผู้แทนของตนเองที่มีคุณลักษณะเช่นใด (บวรศักดิ์ อุวรรณโณ, 2542: 16) ดังนั้น จะเห็นได้ว่ากิจกรรมทางการเมืองเกี่ยวกับการเลือกตั้งของประเทศในระบอบประชาธิปไตยจะเป็นการสะท้อนถึงอิสระทางด้านความคิดของประชาชน รวมถึงพฤติกรรมทางด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ว่าแต่ละท้องถิ่นจะมีลักษณะเช่นใดรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ได้บัญญัติไว้ให้การเลือกตั้งเป็น “หน้าที่” ของประชาชนโดยตรงที่ทุกคนมีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละระดับ ได้ทำหน้าที่ของตนเองตามระบอบประชาธิปไตย ถ้าบุคคลใดไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งตามหน้าที่ของตนเอง โดยไม่มีเหตุผลอันสมควรจะต้องถูกตัดสิทธิด้านอื่น ๆ ตามกฎหมายแสดงให้เห็นว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการเลือกตั้งเป็นอย่างยิ่งจากการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

จากการลงพื้นที่ในตำบลป่าแดง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งภายใต้รัฐธรรมนูญ 2560 พบว่าประชาชนในพื้นที่ทางไกลเพิกเฉยต่อการออกไปเลือกตั้งซึ่งสะท้อนให้เห็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลป่าแดงจึงต้องมีการพัฒนารูปแบบของการเลือกตั้งในด้านต่าง ๆ ดังนั้น 1. รูปแบบการรณรงค์ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ให้ความรู้อย่างต่อเนื่อง 2. รูปแบบได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำแผน นโยบาย 3. รูปแบบของรณรงค์ส่งเสริมด้านความรู้ความเข้าใจในการปกครองระบอบประชาธิปไตย แก่ประชาชนมากยิ่งขึ้น 4. รูปแบบการให้ความรู้ของการใช้สิทธิ, การเสียสิทธิ, การได้สิทธิการเลือกตั้งในทุกระดับ

ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งทั่วไป ส่งผลให้ใช้สิทธิการเลือกตั้งที่เหตุผลจำเป็นต่อการใช้สิทธิอย่างเต็มที่ส่งผลให้กลุ่มคนรุ่นใหม่และแสดงให้เห็นแต่การตอบคำถามทางวิชาการอย่างเห็นได้ชัดเจนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาของประชาชนทุกกลุ่มที่เห็นได้ชัดและการใช้สิทธิความสำคัญที่สะท้อนถึงเสียงและความต้องการของประชาชน ซึ่งในตำบลป่าแดง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งภายใต้รัฐธรรมนูญพุทธศักราช 2560 เพื่อศึกษากระบวนการ รูปแบบ และการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

ในการเลือกตั้งทั่วไป จังหวัดแพร่ เพื่อนำผลจากการวิจัยไปใช้ในการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งทั่วไปในตำบลป่าแดง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่
2. เพื่อศึกษากระบวนการการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งทั่วไปในตำบลป่าแดง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่
3. เพื่อพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งทั่วไปในตำบลป่าแดง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ ให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับบริบทพื้นที่

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งทั่วไปในตำบลป่าแดง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่” ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา เกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบ

รูปแบบที่จะนำไปใช้ให้ได้ประโยชน์สูงสุดนั้น ต้องมีลักษณะที่สำคัญ คือ มีความสัมพันธ์เชิงโครงสร้าง สามารถทำนายผลได้ สามารถขยายผลทำนายได้กว้างขวางขึ้น และนำไปสู่แนวความคิดใหม่ ๆ สำหรับการพัฒนาแบบนั้น (ณัฐรุจ ทรัพย์อุปถัมภ์, 2558: 1) การพัฒนามาจากคำภาษาอังกฤษว่า Development แปลว่าการเปลี่ยนแปลงที่เล็กละน้อย โดยผ่านลำดับขั้นตอนต่าง ๆ ไปสู่ระดับที่สามารถขยายตัวขึ้น เติบโตขึ้น มีการปรับปรุงให้ดีขึ้น และเหมาะสมกว่าเดิมหรืออาจก้าวหน้าไปถึงขั้นที่อุดมสมบูรณ์เป็นที่น่าพอใจ (ปกรณ ปรียากร, 2538:5) แผนพัฒนาท้องถิ่น หมายความว่าแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดวิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด คาเป้าหมาย และกลยุทธ์ โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาหมู่บ้านหรือแผนชุมชน คือ การนำความก้าวหน้าทางศาสตร์ต่าง ๆ และทางอุตสาหกรรมของเรามาใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงและสร้างความเติบโตในแถบถิ่นด้วยพัฒนาคติจักรวรรดินิยมแบบเก่า ซึ่งได้แก่การเอารัดเอาเปรียบเพื่อ ประโยชน์จากต่างชาตินั้นไม่มีอยู่ในแผนงานของเรานานที่เราได้วางไว้ คือการพัฒนาโดยมีมนทัศน์ว่าจะใช้ความยุติธรรมแบบประชาธิปไตยเป็นพื้นฐาน” (นันทนิย กมลศิริพิชัยพร, 2549: 2)

2. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

กระบวนการมีส่วนร่วมของบุคคลจะมีอยู่ในเกือบทุกกิจกรรมของสังคม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความ สนใจและประเด็นการพิจารณาที่อยู่ภายใต้เงื่อนไขพื้นฐานการมีส่วนร่วมว่าจะต้องมี อิสรภาพ

มีความเสมอภาค และมีความสามารถในการเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อให้การมีส่วนร่วมดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ (นรินทร์ชัย พัฒนาพงศา, 2538: 19) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชนบท หมายถึง การที่ประชาชนทั้งในเมืองและชนบทได้เข้ามามีส่วนร่วม หรือเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานพัฒนาชนบทขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่ง หรือทุก

ขั้นตอนแล้วแต่เหตุการณ์จะเอื้ออำนวย (ชิต นิลพานิช และกุลชน ธนาพงศธร, 2532: 350) การมีส่วนร่วมว่าการมีส่วนร่วม หมายถึง การเกี่ยวข้องทางด้านจิตใจและอารมณ์ของบุคคลหนึ่งในสถานการณ์กลุ่ม ซึ่งผลของการเกี่ยวข้องดังกล่าวเป็นเหตุเราใจให้กระทำการให้บรรลุจุดหมายของกลุ่มนั้น กับทั้งทำให้เกิดความมีส่วนร่วมรับผิดชอบกับกลุ่มดังกล่าวด้วย (นิรันดร จงวุฒิเวศย์, 2527: 138) การมีส่วนร่วม คือ การให้ประชาชนเข้ามาเกี่ยวข้องในกระบวนการตัดสินใจ กระบวนการดำเนินโครงการและร่วมรับผลประโยชน์จากโครงการพัฒนา นอกจากนี้ยังเกี่ยวข้องกับความพยายามที่จะประเมินผลโครงการนั้น (นรินทร์ชัย พัฒนาพงศา, 2538: 19)

3. แนวความคิดที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

หลักการว่าด้วยอำนาจอธิปไตยของปวงชนชาวไทย (Popular Sovereignty or Sovereignty of The People) ประชาธิปไตยเป็นอำนาจอสูงสุดในการปกครองประเทศ หรือ อำนาจนั้นเป็นของประชาชนทุกคน และประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจอเป็นผู้ร่วมกันใช้อำนาจอ ไม่ว่าจะโดยตรงหรือโดยอ้อม (พิมล จรรย์ นามวัฒน์, 2534: 716) คำว่า การเลือกตั้ง หมายถึง การเลือกบุคคลเพื่อเป็นตัวแทนตนกรณีต่าง ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด เช่น การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล เป็นต้น การที่บุคคลได้เลือกบุคคลหนึ่งหรือบุคคล จำนวนหนึ่งจากหลาย ๆ คนหรือเลือกจากบัญชีรายชื่อผู้เข้าสมัครรับเลือกตั้งบัญชีหนึ่ง หรือบัญชีจำนวนหนึ่งจากบัญชีรายชื่อหลาย ๆ บัญชี เพื่อให้ไปกระทำการอันหนึ่งอันใดแทนตน (วิสุทธิ โพธิ์แท่น, 2524: 63)

4. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น

การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นการปกครองที่รัฐบาลมอบอำนาจในการดำเนินกิจกรรมที่จำเป็นในท้องถิ่นนั้น ๆ เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีอำนาจในการปกครองร่วมกัน รับผิดชอบทั้งหมดหรือแต่เพียงบางส่วนในการบริหารท้องถิ่นภายในท้องถิ่นโดยอิสระ แต่ก็ถูกกำกับดูแลจากรัฐบาลกลางในบางส่วน (ลิขิต ชีระเวคิน, 2548: 335) ปกครองท้องถิ่น คือ การปกครองที่รัฐบาลมอบอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นท้องถิ่นหนึ่งจัดการปกครองท้องถิ่นและดำเนินกิจกรรมบางอย่างโดยดำเนินการกันเองเพื่อบำบัดความต้องการของตน การบริหารงานของท้องถิ่นมีการจัดเป็นองค์การมีเจ้าหน้าที่ซึ่งประชาชนเลือกตั้งขึ้นมาทั้งหมด หรือบางส่วนทั้งนี้มีความเป็นอิสระในการบริหารงาน แต่รัฐบาลต้องควบคุมด้วยวิธีต่าง ๆ ตามความเหมาะสมจะปราศจากการควบคุมจากรัฐหาได้ไม่ เพราะการปกครองท้องถิ่นเป็นสิ่งที่รัฐทำให้เกิดขึ้น (อุทัย หิรัญโต, 2523: 4) การปกครองส่วนท้องถิ่น คือ การให้คนในท้องถิ่น คือ การให้คนในท้องถิ่นมีอิสระในการปกครองตนเอง กล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ การปกครองตนเองโดยประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งแนวคิดดังกล่าวมีพื้นฐานจากหลักการกระจายอำนาจ

การปกครอง(Decentralization) ที่หมายถึง การที่รัฐมอบอำนาจการปกครองให้องค์กรอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ องค์กรส่วนกลางจัดหาบริการสาธารณะบางอย่างภายใต้การกำกับดูแลของรัฐ (สมคิด เลิศไพฑูรย์, 2547: 4-5)

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี ประกอบด้วย การวิจัยเชิงเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เข้าด้วยกันอย่างมีระบบ เพื่อให้ได้มุมมองหรือ ความเข้าใจที่ลึกซึ้งและครอบคลุมยิ่งขึ้นโดยเป็นกระบวนการศึกษาวิจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ ประชาชนในการการเลือกตั้งทั่วไปในตำบลป่าแดง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่

2. ประชากร กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ตำบลป่าแดง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัด แพร่ที่มีอายุ 18 ขึ้นไป จำนวน 8,718 คน (แผนพัฒนาท้องถิ่น 2566 – 2570, 2565)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 353 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากสูตร ของ Taro Yamane ซึ่งใช้ระดับความคลาดเคลื่อน ที่ 0.05 (วัลลภ สุขสวัสดิ์, 2561: 76)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ 15 คน ได้แก่ 1) นายกองค์การบริหารส่วนตำบล 2) กำนัน, ผู้ใหญ่ จำนวน 9 คน 3) ประชาชน จำนวน 5 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1)การวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจจากการแจก แบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามกรอบของ “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการการ เลือกตั้งทั่วไป ในตำบลป่าแดง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่” แบ่งเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1. เป็นแบบสอบถามลักษณะปลายปิดเกี่ยวกับปัจจัยด้านบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ ตอนที่ 2. เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ทางการเมืองของประชาชนในการการเลือกตั้งทั่วไป ในตำบลป่าแดง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง 2) ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง 3) ด้าน การลงคะแนนเลือกตั้ง 4) ด้านระยะเวลาตัดสินใจเลือกตั้ง ตอนที่ 3. เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการรวบรวมข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

2)การวิจัยเชิงคุณภาพใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึกเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ที่สร้างขึ้นจากการศึกษาทฤษฎี การมีส่วนร่วมของ เฮอร์เบิร์ต แม็คคอลลอสกี นำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยสร้าง ข้อคำถามครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัยโดยสัมภาษณ์กลุ่ม ประชากรผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants)

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการแจกแบบสอบถามและดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญด้วยตนเองเพื่อให้เกิดความมั่นใจในการจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลอันจะนำไปใช้ในการวิเคราะห์ต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเชิงปริมาณผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ จำนวน 353 คนจากสูตรสำเร็จของ ทาโร ยามาเน่ (วัลลภช สุขสวัสดิ์, 2561: 76) ซึ่งใช้ระดับความเชื่อมั่น 0.05 นำมาวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

การวิจัยเชิงคุณภาพผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ด้วยตนเองโดยใช้เทคนิคการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ (Informal Interview) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยไม่กำหนดรูปแบบมาตรฐาน (Unstructured Interview) ใช้คำถามปลายเปิด

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งทั่วไปในตำบลป่าแดง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่” นักวิจัยจึงนำเสนอผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

ผลการวิจัยจากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า ผลการวิเคราะห์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งทั่วไปในตำบลป่าแดง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยภาพรวม

ที่	การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งทั่วไปในตำบลป่าแดง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง	4.38	0.38	มากที่สุด
2	ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง	4.38	0.33	มากที่สุด
3	ด้านการลงคะแนนเลือกตั้ง	4.28	0.43	มากที่สุด
4	ด้านระยะเวลาตัดสินใจเลือกตั้ง	4.32	0.36	มากที่สุด
	รวม	4.34	0.31	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งทั่วไปในตำบลป่าแดง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ ด้านการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ที่สุด เมื่อพิจารณาในรายข้อพบว่า ท่านมีส่วนร่วมในการผู้สังเกตการณ์ในการนับคะแนนการเลือกตั้งทั่วไป ค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาท่านมีสิทธิในการติดตามผลการเลือกตั้งทั่วไป และท่านติดตามข่าวสารการประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งอยู่เสมอ ค่าเฉลี่ยต่ำสุดตามลำดับ

ผลการวิจัยจากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งทั่วไปในตำบลป่าแดง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งเป็นสิทธิพื้นฐานในระบอบประชาธิปไตยที่ประชาชนสามารถแสดงออกได้หลายรูปแบบ เช่น การติดตามข่าว การรณรงค์ หรือการลงสมัครเอง ระดับการมีส่วนร่วมสะท้อนความเข้มแข็งของประชาธิปไตย ปัจจัยที่มีผล ได้แก่ การศึกษา รายได้ อายุ และการเข้าถึงการเลือกตั้งวิธีลงคะแนนมีทั้งแบบดั้งเดิม ล่วงหน้า ไปรษณีย์ หรือระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยทุกระบบเน้นความลับและความโปร่งใส การตัดสินใจเลือกตั้งของประชาชนมีความหลากหลาย บางคนตัดสินใจล่วงหน้า บางคนตัดสินใจในวันเลือกตั้ง ปัจจัยที่มีอิทธิพลรวมถึงนโยบาย พรรค ผู้สมัคร และสื่อ โดยช่วงโค้งสุดท้ายก่อนการเลือกตั้งมักมีผลอย่างมากต่อผู้ที่ยังไม่ตัดสินใจ การเลือกตั้งที่มีประสิทธิภาพและสะท้อนเจตจำนงที่แท้จริงของประชาชนต้องมีการบวนการที่โปร่งใส เปิดกว้าง เป็นธรรม และสามารถเข้าถึงได้สำหรับประชาชนทุกกลุ่ม ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาประชาธิปไตยที่เข้มแข็งและยั่งยืน

ผลการวิจัยจากวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 พบว่า ผลการวิเคราะห์เพื่อการพัฒนาแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งทั่วไปในตำบลป่าแดง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ พบว่า 1. การจัดเวทีประชุมและเวทีสาธารณะ เวทีเหล่านี้จะช่วยสร้างโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นและเสนอแนวทางการพัฒนาตำบลอย่างมีส่วนร่วม ทำให้ประชาชนรู้สึกถึงความเห็นของตนมีความหมายและมีผลต่อการตัดสินใจ 2. การส่งเสริมการศึกษาทางการเมือง การส่งเสริมการศึกษาจะช่วยให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจมากขึ้น สามารถวิเคราะห์นโยบายและตัดสินใจได้อย่างมีเหตุผล นำไปสู่การมีส่วนร่วมที่มีคุณภาพ 3. การใช้เทคโนโลยีและสื่อสมัยใหม่ การใช้เทคโนโลยีจะช่วยลดข้อจำกัดด้านเวลาและสถานที่ ทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลและมีส่วนร่วมได้สะดวกมากขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่คุ้นเคยกับเทคโนโลยี การพัฒนาแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในตำบลป่าแดง จำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการศึกษาและการเข้าถึงข้อมูลการใช้เทคโนโลยี รวมถึงการสร้างช่องทาง

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัย “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งทั่วไปในตำบลป่าแดง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่” นักวิจัยจึงนำผลการศึกษา มาอภิปราย ดังต่อไปนี้

จากผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งทั่วไปในตำบลป่าแดง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด อภิปรายได้ว่าการมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์เป็นสิ่งสำคัญที่จะสื่อสารไปยังประชาชนได้

เข้าถึง เพื่อให้ประชาชนได้เตรียมพร้อมในการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เพื่อรักษาสีทึบของประชาชนที่พึงจะเลือกผู้นำให้มาบริหารงานตามความต้องการของประชาชน มีการตรวจสอบรายชื่อ และรับรู้ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ลงสมัครก่อนที่จะไปใช้สิทธิเลือกตั้งแต่ละครั้งประชาชน จะให้ความสนใจกับการเลือกตั้งมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งโดยการดูคุณสมบัติของผู้ลงสมัครเลือกตั้งว่ามีคุณสมบัติที่เหมาะสมเหมาะสมมากน้อยเพียงใด สอดคล้องกับงานวิจัยของ (สุมาลี บุญเรือง, 2565: 61-74) ศึกษาเรื่อง สภาพทั่วไปและปัญหาอุปสรรคการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชน พบว่า บทบาทสำคัญของสื่อสังคมออนไลน์ต่อการรับรู้ทางการเมือง ส่วนความท้าทายที่สำคัญคือการแพร่กระจายของข่าวปลอมและระบบอุปถัมภ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ (อัมพกา ชมภู และคณะ, 2566: 323-334) ที่พบปัญหาด้านคุณสมบัติผู้สมัคร พรรคการเมือง นโยบาย และวิธีการหาเสียง โดยเฉพาะการเข้าถึงข้อมูลในกลุ่มผู้สูงอายุและพื้นที่ห่างไกล การวิเคราะห์ พบจุดแข็งด้านความตื่นตัวทางการเมืองสูง

จากผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมการเลือกตั้ง งานวิจัยทั้งหมดมีความสอดคล้องในประเด็นว่า การสื่อสาร การเข้าถึงข้อมูล และการประชาสัมพันธ์ เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน โดยเฉพาะในบริบทของการเลือกตั้งระดับท้องถิ่น การให้ข้อมูลที่ครบถ้วนและการทำความเข้าใจคุณสมบัติของผู้สมัครจะช่วยกระตุ้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองได้มากขึ้น ผลการศึกษาเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงความจำเป็นในการพัฒนาระบบการสื่อสารข้อมูลทางการเมืองที่มีประสิทธิภาพและการสร้างช่องทางเข้าถึงข้อมูลที่หลากหลายเพื่อเพิ่มระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอนาคตซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (รพีพร ธงทอง, 2564: 27-40) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองสมัยใหม่ของเด็กและเยาวชน พบว่า การแบ่งปันความรู้ และการแสดงความเห็นใด ๆ ทางการเมือง จำเป็นต้องมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วม ทางการเมืองสมัยใหม่ของเด็กและเยาวชน

ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้งไม่เพียงแต่เป็นการแสดงออกถึงความเห็นของประชาชน แต่ยังเป็นการสร้างควมรับผิดชอบให้กับผู้แทนที่ได้รับการเลือกตั้งในการทำงานเพื่อประชาชนด้วย ดังนั้นอภิปรายผลด้านการใช้สิทธิเลือกตั้งจึงสอดคล้องกับแนวคิดของนักวิชาการเหล่านี้ ซึ่งเน้นถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการประชาธิปไตยและการสร้างความโปร่งใสในระบบการเมืองซึ่งสอดคล้องกับ (จิรวุฒน์ ตั้งใจรักษ์, 2564: 112-130) ที่ศึกษาพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นและพบว่าการตรวจสอบรายชื่อและการรับรู้ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ลงสมัครเป็นรูปแบบการมีส่วนร่วมที่สำคัญ ซึ่งเป็นขั้นตอนสำคัญก่อนการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

ด้านการลงคะแนนเลือกตั้ง การใช้สิทธิเลือกตั้งเป็นกระบวนการที่สำคัญในระบบประชาธิปไตย ซึ่งช่วยให้ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการบริหารประเทศและเลือกตั้งตัวแทนที่เหมาะสมการใช้สิทธิเลือกตั้งถือเป็นเรื่องสำคัญที่อาจเป็นจุดเปลี่ยนของสังคม และประชาชนควรมีความรับผิดชอบในการตรวจสอบและใช้สิทธิของตนอย่างเต็มที่ มีส่วนร่วมในการตัดสินใจทางการเมืองโดยการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งซึ่งสอดคล้องกับ (กิตติกร กอบเงิน และ

วัลลภ พิริยวรรณะ, 2566: 438–447) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการเลือกตั้งทั่วไป ปี พ.ศ. 2566 กรณีศึกษาอำเภอเมืองแพร่ พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวกับการเลือกตั้ง เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญปัจจัยหนึ่งใน กระบวนการสำคัญของการมีส่วนร่วมในการใช้อำนาจของประชาชนต่อการปกครองระบอบ ประชาธิปไตย ซึ่งประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจในการปกครอง เป็นการลงคะแนนเสียงของ ประชาชนเพื่อสะท้อนความต้องการของประชาชน ในการเลือกผู้แทนหรือการยุติข้อขัดข้องในการ ดำเนินกิจการของรัฐ และการเลือกตั้งที่เป็นประชาธิปไตยนั้นต้องเป็นการเลือกตั้งโดยเสรีต้องเปิดกว้างให้อิสระในการตัดสินใจ ทั้งในแง่ของผู้สมัครรับเลือกตั้งและผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง ทั้งนี้ต้อง เป็นไปโดยบริสุทธิ์และยุติธรรม ไม่มีการชี้นำ ช่มชู้ หรือบังคับให้เลือก ด้านระยะเวลาตัดสินใจเลือกตั้งมีความสำคัญต่อการสะท้อนมุมมองและความรู้สึกของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้ง โดยสามารถใช้เพื่อพัฒนานโยบายและกลยุทธ์ในการส่งเสริมการเข้าร่วมการเลือกตั้งในอนาคตได้ การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นหัวใจสำคัญในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบอบประชาธิปไตย นอกจากนี้ ระยะเวลาในการตัดสินใจยังบ่งบอกถึงความสัมพันธ์ระหว่างอารมณ์และเหตุผลในกระบวนการตัดสินใจของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ซึ่งมีผลต่อคุณภาพของประชาธิปไตยโดยรวม และนำไปสู่การพัฒนาการเลือกตั้งในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ(ธนบัตร อัมภมมงคลพันธ์ และคณะ, 2565: 149–164) ที่อธิบายว่า ภาพลักษณ์ของพรรคการเมืองไทยนั้นส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้ง โดยกลุ่มผู้มีสิทธิในการเลือกตั้ง นั้นจะพิจารณาดังแต่วิสัยทัศน์ นโยบาย ผลงานที่ผ่านมา ประสพการณ์ คุณธรรม จริยธรรม กฎหมาย บุคลิกภาพ การมีมนุษยสัมพันธ์ และความรับผิดชอบต่อสังคมของพรรค

จากผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 พบว่า การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งทั่วไปในตำบลป่าแดง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ได้ดังนี้ สรุปได้ดังนี้

1. จัดกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของประชาชนในการเลือกตั้ง เช่น การจัดสัมมนา การแจกเอกสาร หรือการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับขั้นตอนการเลือกตั้งและความสำคัญของการลงคะแนนเสียง สอดคล้องกับงานวิจัยของ (สุมาลี บุญเรือง, 2565: 61–74) อธิบายว่า เปิดโอกาสให้มีการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองในสื่อต่าง ๆ อย่างหลากหลายโดยไม่ปิดกั้นเสรีภาพการสื่อสาร ควรส่งเสริมให้มีการยอมรับความเห็นต่างในสังคมการเมือง ยอมรับการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมทางการเมืองที่ควรเปิดโอกาสให้มีการสื่อสารทางการเมืองได้อย่างแพร่หลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมยุคสื่อสารออนไลน์ ควรส่งเสริมให้สังคมยุคนี้มีการนำประเด็นทางการเมืองเชิงสร้างสรรค์เข้ามาสนทนาเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าตลอดไป

2. สนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มหรือองค์กรที่ีการทำงานร่วมกัน เช่น กลุ่มเยาวชน กลุ่มสตรี หรือกลุ่มชุมชน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและความคิดสร้างสรรค์เกี่ยวกับประเด็นทางการเมืองและการเลือกตั้ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ณัฐมน หมวกนิม และคณะ, 2564: 253–265) บทบาทของ

สถาบันการศึกษามีความสำคัญในการปลูกฝังความรู้ตั้งแต่วัยเยาว์

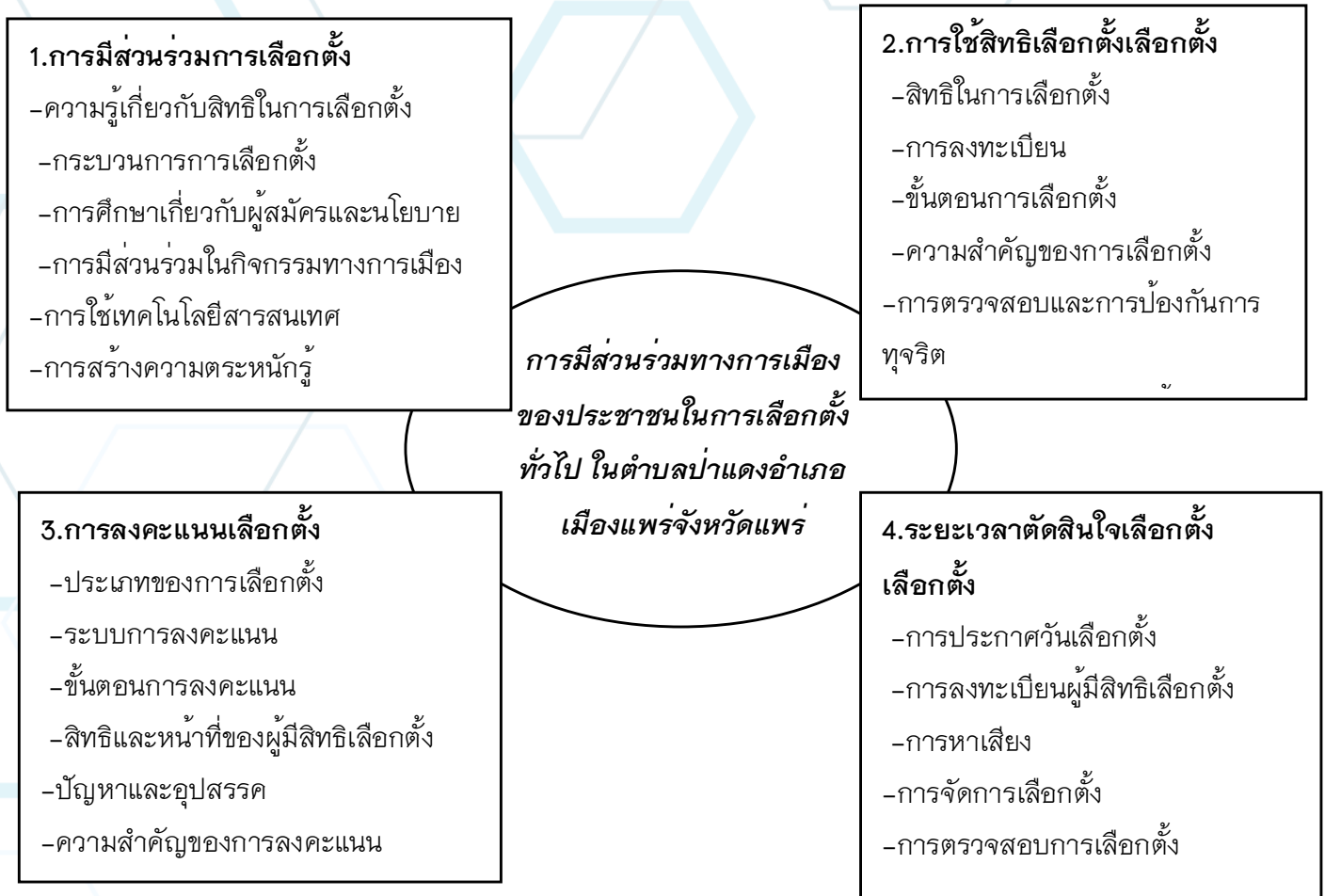
3. จัดกิจกรรมเวทีเสวนาหรือการประชุมกับผู้สมัครรับเลือกตั้ง เพื่อให้ประชาชนมีโอกาสถามตอบและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายต่าง ๆ ที่จะส่งผลต่อชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ (พระมหาสฤติย์ สุทธิมิโน และคณะ, 2564: 405–418) ความร่วมมือระหว่างภาคส่วนมีความสำคัญ

4. การใช้เทคโนโลยี ใช้แพลตฟอร์มออนไลน์ เช่น โซเชียลมีเดีย หรือเว็บไซต์ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้งได้ง่ายขึ้น และมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ธนชาภา จันทวารา และคณะ, 2565: 317–334) ที่พบว่าประชาชนให้ความสนใจติดตามข่าวสารทางการเมืองผ่านช่องทางต่างๆ ด้านโอกาสพบการพัฒนาเทคโนโลยีและสื่อดิจิทัล

สรุปได้ว่า การพัฒนาการมีส่วนร่วมในระบอบประชาธิปไตยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตำบลช่อแฮ อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ การจัดเวทีโดยใช้กระบวนการกลุ่มสำหรับการศึกษาในครั้งนี้แล้วดำเนินการซึ่งได้ข้อสรุปดังนี้ 1) รูปแบบการรณรงค์ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ให้ความรู้ทางด้านการมีส่วนร่วมทุกระดับ ระดับท้องถิ่นและระดับชาติอย่างต่อเนื่อง 2) รูปแบบได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำแผน นโยบาย ทางการเมืองกับนักการเมืองทั้งระดับท้องถิ่นและ ระดับชาติ 3) รูปแบบของรณรงค์ส่งเสริมด้านความรู้ ความเข้าใจในการปกครองระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชนมากยิ่งขึ้น 4) รูปแบบการให้ความรู้ของการใช้สิทธิ, การเสียสิทธิ, การได้สิทธิการเลือกตั้ง

องค์ความรู้จากการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย เรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งทั่วไปในตำบลป่าแดง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่” ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย ดังนี้



ภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย
(ที่มา: ธนันท์ คุ่มถิ่นแก้ว และคณะ, 2568)

จากภาพที่ 1 จากการวิจัยนี้ให้องค์ความรู้ที่ครอบคลุมและเชื่อมโยงกันทั้ง 4 หลักการของการเลือกตั้งในระบบประชาธิปไตยตั้งแต่การส่งเสริมให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิขั้นพื้นฐาน เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งตัดสินใจได้อย่างรอบรู้การเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ การรวบรวมข้อมูลข้อมูลเพื่อเข้าถึงข้อมูลที่สำคัญๆ การตรวจสอบและประเมินผลของการเลือกตั้งและความเข้าใจในสิทธิพื้นฐานและขั้นตอนของผู้มีสิทธิเลือกตั้งต้องทราบขั้นตอนตั้งแต่ต้นมีผลต่อการตัดสินใจซึ่ง ใช้แนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องของความเข้าใจในสิทธิและหน้าที่ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่จนถึงปัญหาและข้อมูลมาประกอบในการตัดสินใจเป็นสิ่งสำคัญ ประชาชนควรติดตามข้อมูลและนโยบายต่างๆ การตรวจสอบประวัติของผู้รับสมัครเป็นองค์ประกอบเชื่อมโยงกันเพื่อให้สะท้อนถึงประสิทธิภาพของประชาชนในความรู้ความเข้าใจที่มีคุณค่าต่อการพัฒนาระบบการปกครองของประชาชน

สรุปและข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

การส่งเสริมให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งต้องดำเนินการควบคู่กันไปเริ่มต้นตั้งแต่การสร้างความรู้ผ่านสัมมนาและการใช้สื่อออนไลน์เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ผ่านกลุ่มต่าง ๆ เช่น กลุ่มผู้นำและกลุ่มสตรีติดตามเวทีเสวนากับผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นอีกช่องทางหนึ่งที่ทำให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นและเสนอความคิดเห็นได้ ในขณะที่เดียวกันการใช้เทคโนโลยีและแพลตฟอร์มออนไลน์ ช่วยให้สามารถทราบข้อมูลได้ง่ายและรวดเร็วมากขึ้น เพื่อการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานของรัฐและองค์กรต่างๆ ที่มีส่วนช่วยในการขับเคลื่อนกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสังคมชุมชนที่เข้มแข็งต่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะในการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

- 1) จัดสร้างการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อให้เข้าใจปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน
- 2) จัดการใช้เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ครบถ้วนและสามารถอธิบายการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ชัดเจน
- 3) ควรมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับนักวิจัยหรือองค์กรอื่น ๆ ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลและประสบการณ์ในการวิจัย
- 4) ควรมีการเผยแพร่ผลการวิจัยในรูปแบบที่หลากหลาย เช่น บทความวิจัย, งานประชุม, หรือสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อให้ผู้คนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากผลการวิจัย

เอกสารอ้างอิง

- โกวิท วงศ์สุรวัฒน์. (2549). พื้นฐานรัฐศาสตร์กับการเมือง. กรุงเทพมหานคร: สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม.
- โกวิท พวงงาม. (2542). การปกครองท้องถิ่นไทยหลักการและมิติใหม่ในอนาคต. กรุงเทพมหานคร: บพิธการพิมพ์.
- กิตติกร กอบเงิน และวัลลภ พิริยวรรณะ. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการเลือกตั้งทั่วไป ปี พ.ศ. 2566 กรณีศึกษาอำเภอเมืองแพร่. *วารสารการบริหารและนวัตกรรมท้องถิ่น*, 5(7), 438-447.
- กรมการปกครอง. สถิติประชากรทางการทะเบียนราษฎร. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://stat.bora.dopa.go.th/stat/statnew/statMONTH/statmonth>. [23 กันยายน 2567].
- ลิขิต ชีวเวดิน. (2548). *การเมืองการปกครองของไทย*. พิมพ์ครั้งที่ ๗. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จิรวุฒน์ ตั้งใจรักษ์. (2564). พฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่น. *วารสารรัฐศาสตร์*

และรัฐประศาสนศาสตร์, 12 (1), 112–130.

ชิต นิลพานิช และกุลธน ธนาพงศธร.(2532). “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชนบท” ใน เอกสาร การสอนชุดวิชาความรู้ทั่วไปสำหรับการพัฒนาระดับตำบล หมู่บ้าน พิมพ์ครั้งที่ ๓, หน่วยที่ ๘. นนทบุรี: โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

นรินทร์ชัย พัฒนาพงศา. (2538). แนวทางแนวการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชนบท. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.

นันทนีย์ กมลศิริพิชัยพร.(2549). การพัฒนาที่ยั่งยืน. จันทบุรี : คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏรำไพพรรณี.

ณัฐมน หมวกนิม. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตื่นตัวทางการเมืองของเยาวชนชาวไทย. *วารสารรัชต์ภาคย์ (สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)*, 15(38), 253–265.

ณัฐวดี ทรัพย์อุปถัมภ์. (2558). ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน. จันทบุรี: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

ทินพันธุ์ นาคะตะ. (2556). วิถีชีวิตไทย: วัฒนธรรมทางการเมืองของคนรุ่นใหม่. กรุงเทพมหานคร: สหายบล็อก.

ธนบัตร อัมภมงคลพันธ์, ทศนีย์ ลักษณะนิชนชัย, กมลพร กัลยาณมิตร และสฤติย์ นิยมญาติ. (2565). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาพลักษณ์ของพรรคการเมืองไทยที่พึงประสงค์. *วารสาร มจร มนุษยศาสตร์ปริทรรศน์*, 8(2), 149–164.

ชนชาภา จันทวารา, ประสิทธิ์ กุลบุญญา และไพศาล พากเพียร. (2022). บทบาทพรรคการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*, 7(2), 317–334.

บรรศักดิ์ อูวรรณโณ. (2542). *การสร้างธรรมาภิบาลในสังคมไทย*. กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน.

ปกรณ ปรียากร, (2538). ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนา ใน การบริหารการพัฒนา.

องค์การบริหารส่วนตำบลป่าแดง. (2565). *แผนพัฒนาท้องถิ่น 2566 – 2570*. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://www.padang.go.th/home>. [16 กุมภาพันธ์ 2567]

อุทัย หิรัญโต.(2523). การปกครองท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.

พระมหาสฤติย์ สุทธิมนิ, สุรพล พรหมกุล, และปรัชญา มีโนทองมหาศาล. (2021). พฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในจังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 1. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*, 405–418.

พิมลจรรย์ นามวัฒน์.(2534). การเลือกตั้ง, ในสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, เอกสารการสอนชุดวิชาสถาบันและกระบวนการทางการเมืองไทย. นนทบุรี: โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

รพีพร ธงทอง. (2564). การมีส่วนร่วมทางการเมืองสมัยใหม่ของเด็กและเยาวชน. *วารสารวิจัยและ*

พัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, 16(1), 27-40.

วัลลภช สุขสวัสดิ์. (2561). การการวิจัยเชิงปริมาณทางรัฐศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. พิษณุโลก: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร.

วิสุทธิ โพธิแท่น. (2524). ประชาธิปไตย : แนวความคิดและตัวแบบประเทศประชาธิปไตยในอุดมคติ, กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สุมาลี บุญเรือง. (2565). สภาพทั่วไปและปัญหาอุปสรรคการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในระบบประชาธิปไตยที่มีผลต่อการเลือกตั้งทั่วไป. วารสารวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์, 4(3), 61-74.

สมคิด เลิศไพฑูรย์. (2547). สารานุกรมการปกครองท้องถิ่นไทย หมวดโครงสร้างภายนอก : รัฐธรรมนูญกับการปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : ส่วนท้องถิ่น.

สิน พันธุ์พินิจ. (2547). เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: บริษัท จูนพับลิชชิง จำกัด.

อัมพกา ชมภู, พระเทพปริยัติเมธี และสุกัญญา ณัฐอบสิน. (2566). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดนครสวรรค์. วารสารวิจัยวิชาการ, 6(2), 323-334.